

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 95 0 К 036681 18 Кжж
Бања Лука, 05.02.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Весне Антонић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина и др Вељка Икановића као чланова вијећа, уз учешће Соње Матић као записничара, у кривичном предмету против оптужених Т.М. и М.К., због кривичног дјела осигураничка превара из члана 240. став 3. у вези са ставом 1. те у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби окружног јавног тужиоца у Требињу изјављеној против пресуде Окружног суда у Требињу број 95 0 К 036681 17 Кжж од 27.03.2018. године, након одржане сједнице трећестепеног вијећа дана 05.02.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба окружног јавног тужиоца у Требињу, те се потврђује пресуда Окружног суда у Требињу број 95 0 К 036681 17 Кжж од 27.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Требињу број 95 0 К 036681 16 К 2 од 29.12.2016. године оглашени су кривим оптужени Т.М. и М.К., због кривичног дјела осигураничка превара из члана 240. став 3. у вези са ставом 1. те у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, 108/04, 37/06, 73/10, 1/12 и 67/13, у даљем тексту: КЗ РС), па им је суд на основу истог законског прописа, те примјеном члана 37. и 39. КЗ РС, изрекао новчану казну у износу од по 1.500,00 КМ, коју су обавезани платити у року од 30 дана по правоснажности пресуде. Истом пресудом, оптужени су обавезани платити трошкове кривичног поступка у износу од по 250,00 КМ и паушал у износу од по 150,00 КМ, а оштећени Д.о. Б.Л. је са имовинскоправним захтјевом упућен на парницу.

У поступку по жалби браниоца оптужене Т.М., адвоката М.Т. из Т., на наведену пресуду Окружни суд у Требињу је након одржаног претреса пред тим судом, уважавајући жалбу, преиначио пресуду Основног суда у Требињу број 95 0 К 036681 16 К 2 од 29.12.2016. године, тако што је на основу члана 298. тачка

в) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС) ослободио оптужбе оптужене Т.М. и М.К. да су на начин описан у изреци те пресуде починили кривично дјело осигураничка превара из члана 240. став 3. у вези са ставом 1. те у вези са чланом 23. КЗ РС. Одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава, а оштећени Д.о. Б.Л. је са имовинскоправним захтјевом упућен на парницу.

Против ове пресуде другостепеног суда окружни јавни тужилац је благовремено изјавио жалбу због погрешно утврђеног чињеничног стања, с приједлогом да Врховни суд Републике Српске укине побијану пресуду Окружног суда у Требињу и одреди одржавање претреса.

Бранилац оптужене Т.М., адвокат М.Т. из Т. у одговору на жалбу окружног јавног тужиоца је предложио да се жалба одбије као неоснована и побијана пресуда потврди у цјелости.

Сједницу трећестепеног вијећа овај суд је, сходном примјеном одредби члана 318. став 1. у вези са чланом 333. став 2. ЗКП РС одржао без обавјештавања странака и бранилаца, с обзиром да тужилац у жалби а ни браниоци у одговору на жалбу нису тражили да буду обавјештени о сједници вијећа.

Испитујући побијану другостепену пресуду сходном примјеном одредби члана 320. ЗКП РС, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Апострофирајући налаз и мишљење вјештака саобраћајне струке Ж.Б. и вјештака машинске струке Н.К. (ангажованих од стране тужилаштва) као стручне, објективне и непристрасне, те урађене у складу са правилима струке и детаљно интерпретирајући њихов садржај, жалба тврди да су оштећења на возилима оптужених постојала од раније, те да се ради о фингираној саобраћајној незгоди јер та оштећења нису подударна и нису могла настати приликом међусобног контакта возила описаном од стране оптужених. При томе жалба указује на чињеницу да се оптужени М.К. није жалио на првостепену осуђујућу пресуду и да је платио новчану казну која му је том пресудом изречена, сугеришући да та чињеница упућује на једини могући закључак да су оптужени у извршењу дјела поступали по претходном договору као саизвршиоци.

Наведеним аргументима жалбе изнесеним у прилог тврдње о погрешно утврђеном чињеничном стању, није доведена у сумњу правилност закључка побијане пресуде по коме се из проведених доказа не може поуздано утврдити под којим околностима је дошло до спорних оштећења на возилима оптужених, нити постојање намјере оптужених да на преваран начин (инсценирањем саобраћајне незгоде) од осигуравајућег друштва наплате осигурану суму за оштећења на возилу оптужене Т.М.

Наиме, цитираном закључку побијане пресуде, према датим разлозима у образложењу, је претходила брижљива садржајна оцјена противрјечних налаза вјештака саобраћајне струке Ж.Б. и вјештака машинске струке Н.К. (ангажовани

од стране тужилаштва) с једне стране, те с друге стране вјештака саобраћајне струке Р.Т. и вјештака машинске струке С.Г. (ангажованих од стране одбране), у међусобној повезаности, као и у повезаности са налазом и мишљењем саобраћајно техничког вјештачења обављеног од стране Завода за ... Б. (чије провођење је наредио другостепени суд). Наведена вјештачења су проведена на околност утврђивања чињенице да ли је предметна саобраћајна незгода инсценирана у циљу наплате осигуране суме од осигуравајућег друштва, како се то оптужницом тврди, које чињенице структуришу битне елементе бића кривичног дјела осигураничка превара из члана 240. став 3. у вези са ставом 1. те у вези са чланом 23. КЗ РС.

Тако наведени вјештаци оптужбе заступају тезу да је предметна саобраћајна незгода инсценирана од стране оптужених, да су оштећења на возилима некомпатибилна и настала раније и нису могла настати при контакту возила описаном од стране оптужених. Насупрот томе, вјештаци ангажовани од стране одбране у свом закључку тврде да су наведена оштећења на возилима компатибилна по геометрији и интезитету, односно да су оштећења на оба возила међусобно подударна и да су настала у предметној саобраћајној незгоди.

Из саобраћајно-техничког вјештачења по тиму вјештака из Завода за ... Б.Л., које је по наредби другостепеног суда проведено због овако дијаметрално супротних налаза и мишљења вјештака оптужбе и одбране у погледу одлучних чињеница, чији садржај побијана пресуда детаљно интерпретира (на страни 5. пасус 4.) произлази да се на основу стања списка и расположиве документације није могао извести закључак да се саобраћајна незгода није догодила, нити тврдити да су оштећења на возилима посљедица претходних оштећења. Вјештаци Д.М., дипл. инж саобраћаја и Д.Т., дипл. инж машинства су као чланови тима вјештака на претресу усмено изложили свој налаз и мишљење те истакли да због немогућности прецизног изјашњења и процјене објективности стања на фотографијама из списка предмета, вјештаци нису могли експлицитно одговорити на питање да ли су сва оштећења на возилима настала у предметној саобраћајној незгоди или су посљедица неких других догађаја из ранијег периода, а да би се такве опсервације поуздано могле сачинити само након непосредног прегеда возила у вријеме настанка оштећења.

Оцјенивши као стручан и непристрасан цитирани налаз и и мишљење Завода за ... и доводећи га у корелацију са осталим provedеним доказима, побијана пресуда и по оцјени овог суда изводи правилан закључак да се из provedених доказа не може поуздано утврдити под којим околностима је дошло до оштећења на возилима оптужених, а слиједом тога ни намјера оптужених да оптужена Т.М. од осигуравајућег друштва наплати осигурану суму по основу преварно оштећене ствари. За такав закључак побијана пресуда је дала детаљне, јасне и увјерљиве разлоге у свом образложењу, које разлоге као мјеродавно образложење прихвата и овај суд.

Чињеница да се оптужени М.К. није жалио на првостепену осуђујућу пресуду и да је платио новчану казну која му је том пресудом изречена, коју жалба апострофира, нема такав значај који јој жалба придаје да би сама за себе

довела у питање правилност напријед наведеног закључка побијане пресуде у погледу одлучних чињеница за постојање предметног кривичног дјела.

Како се ради о чињеницама од одлучног значаја за постојање кривичног дјела које се оптуженим ставља на терет, те како је постојање ове чињенице остало у сумњи и након проведених доказа на главном претресу и претресу пред другостепеним судом, то је побијаном пресудом правилно примјењен принцип *in dubio pro reo* садржан у одредби члана 3. став 2. ЗКП РС, те преиначена првостепена осуђујућа пресуда тако што су на основу одредбе члана 298. тачка в) ЗКП РС оптужени ослобођени оптужбе да су на начин чињенично описан у диспозитиву оптужнице и у изреци побијане пресуде починили кривично дјело осигураничка превара из члана 240. став 3. у вези са ставом 1. те у вези са чланом 23. КЗ РС.

При томе је другостепени суд правилно поступио када је приликом доношења побијане пресуде примјенио принцип *beneficium cohaesionis* садржан у одредби члана 323. ЗКП РС, те по службеној дужности а поводом жалбе браниоца оптужене Т.М. донио ослобађајућу пресуду и у односу на оптуженог М.К. који није изјавио жалбу против првостепене пресуде.

Из наведених разлога жалба окружног јавног тужиоца се показује као неоснована, на што се правилно указује и у одговору бранилаца оптужене Т.М. на ту жалбу, ради чега је овај одлучио као у изреци, сходном примјеном одредбе члана 327. ЗКП РС, те одбио жалбу као неосновану и побијану пресуду потврдио.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић